

266. В А Р Н А,
Археологическо Дружество

ДОБРУДЖА

СЪЮЗА НА ПРОСВЪТНО БЛАГОТВОРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА „ДОБРУДЖА“ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Адресъ:
в-въ „Добруджа“
ул. „Сердика“ № 3
Годишен абонаментъ:
За членове 60 лв
За нечленове 100 лв
За чужбина 200 лв.
За Америка 2 долара
Брой 2 лв

Редакт. П. Господиновъ

Малцинствата и ОН.

Лесно обяснимо е защо държавител, които сж обезпавили своите малцинства, се разтревожиха тежко чувствително от така ненадейно депозирани в Обществото на народител искане за разглеждане въпроса за малцинствата.

Самото ОН, по претекст обикновено за „липса на процедура“, а въ същност, поради най-лесно обясними подбуди, се държеше резервирано по въпроса за малцинствата, закриляйки, по този начин, държавител победителки въ дълото им за асимилиране на малцинствата. Многобройните апели на малцинствата до ОН за даване защита оставаха без отзива, защото всичките държави, извъ малцинствата на които идва оплакванията, влизаха въ ОН и можеха да отлагат педирането на оплакванията от една трибуна, гдето не възгоа е простено, щото думител да не бждат съгласувани от дълтата.

Трѣбва да се съгласимъ съ противницител на ОН, че то изгуби твърде много от авторитета си предъ малцинствата поради това си егостично държане къмъ тѣхнител жизнени интереси. Малцинствата нѣма да забравятъ страданията, които имъ доставиха държавител победителки именно поради това едностранчиво държане на ОН.

Обаче въпреки всичко, малцинствата хранѣха голѣмата въра, че ОН ще намѣри свободенъ денъ да се занимае и съ тѣхната ория, ако ще би пакъ отъ егостични съображения — да бжде запазенъ мирѣт, за който броеженията на малцинствата не можеха да бждатъ врагъ отъ последна степенъ. И сега, макаръ инициативата да иде отъ една победена страна, ОН е длѣжно да се занимае съ въпроса за малцинствата, всичкител противодѣйствиа на заинтересованител държави, които, въпсто съ жесѣт на пѣлно единоушие и съ еднакво съзнание на изпълненъ длѣгъ да отидатъ въ Женева и да провъзгласятъ равенство а малцинствата, взематъ съ удвоена енергия всички мѣрки за отлагането на въпроса, дори за снемането му отъ дневенъ редъ на ОН. Тѣ искатъ, като чели, да разрешатъ голѣмия проблемъ за малцинствата, въпка една въ своител граници съ срѣдствата на мрака, забравяйки, че тѣ сж длѣжници спрямо малцинствата още отъ преди много години, когато сложиха подписител си подъ договорител за покровителство на малцинствата и че когато и да е, този си длѣгъ тѣ ще трѣбва да изпълнятъ.

Малцинствата сж въ напрегнато очакване. Този пътъ тѣхнител надежди не трѣбва да бждатъ излъгани. Защото малцинствата минаха презъ много изпитания, а само изпитанията сж, които откриватъ нови пѣтища следъ като досегашнител сж водили само къмъ изпитания.

ОН не трѣбва да снѣме отъ дневния си редъ въпроса за малцинствата до неговото правилно разрешаване, ако иска да има подкрепата на нѣколко десетки милиона малцинства, може би, най-отявлѣнител ратници за миръ и за любовь между хората.

Всѣка важна работа се извършва незабѣлявано, скромно, просто: не може ни да се оре, ни да се гради, ни да се мисли при грѣмъ и блѣсъкъ. Великител, истинскител работи сж винаги прости, скромни

Л. Н. Толстой

Идейното и тактическо очертание на съюза „Добруджа“

Статия първа: Тенденции и директиви

Никжде вече не се оперира съ абсолютни нѣща и императиви, с. р. съ положения, дадени веднѣж завѣсѣкога. Днесъ дори въ областѣта на природнител и математически науки не сѣятъ да оградятъ истинител въ ореола на абсолютното и вѣчното.

А въ общественител работи и движения да се говори и проповѣдва за абсолютни положения, тезиси и позиции — е равносилно на лудостъ или най-малко — маниачество.

И наистина, какъ може да се изтънватъ като абсолютни и вѣчни и да се отстояватъ съ фанатично заслѣпление нѣща, които — бидейки резултатъ на обществени отношения, временни ситуации и разположение на сили — носятъ всичкител признаци на относителностъ, временностъ и промѣнливостъ?

Така че, когато се говори за политика, а особно за тактика на едно обществено движение, нека винаги се знае, че се касае за нѣщо, което подлежи на измѣнение, съобразно измѣняващител се обстоятелства и съотношение на сили и фактори. Обществени работи не се подаватъ на готови формули и модели, както това нѣкои иматъ слабостъ да правятъ, нито пѣкъ цари въ тѣхъ случайността и късметъ, както други сж наклонни да мислятъ. Напротивъ, и въ общественител работи има една закономерностъ, която за разлика отъ закономерността въ природата — е помѣжно уловима, защото е промѣнлива. Всѣка ситуация на сили, факти и фактори обусловя или поне подпомага дадено разрешение. Което значи, касае се до оценката, която ще се направи на обстоятелствата, взаимодействащител сили и фактори съ огледъ на поставената задача.

А когато е за оценка — мѣчно и почти невѣзможно е абсолютното единомислие. Въ едно движение, което оперира върху плоскостѣта на фанатизма, догматизма и други подобни чувствени състояния, единомислието е възможно, защото

тамъ критичната мисѣль е замѣстена отъ вѣрата, дори и идолопоклонството. Въ едно живо, обаче, движение, което оперира върху плоскостѣта на факти, събития, отношение на сили и други реалности — тамъ свободната оценка е въ правото си и даже въ длѣжността си и различител въ оценката е нѣщо естествено, неотразимо и — бързае да го кажемъ — полезно.

Всѣка ситуация на факти и сили дава елементи на разни оценки, съ превѣст на една отъ тѣхъ. При измѣнени обстоятелства, с. р. при нова ситуация, една друга оценка е възможна и дори наложителна. Такава е динамиката на общественител работи.

Въпросѣт е сега: щомъ сж естествено възможни и допустими различни оценки на едно положение, следователно, различни препорѣки за политиката и тактиката на едно движение — не се ли открива вратата на анархията, на разнорѣчието, на напраза и на нахалството въ движението?

Отговаряме — не. Не, защото се предполага, че всички тѣ оценки и препорѣки ставатъ въ рамкител на общата организация и нейния уставъ. Значи, тѣ се допускатъ само доколкото акцията на организацията ще бжде подпомогната и насърчена, а не тормозена и терроризирана. Има се предъ видъ свободата на оценката и мнѣнията, догдето се вземе решението. Конгресител именно за това се свикватъ и то всѣка година, за да обсъждатъ обстоятелствата и реалнител предпоставки на движението и да решатъ линията на дѣйствието — политиката и тактиката на движението и то не за вѣчни времена, а до следния конгресъ, който може да потвърди, а може и да измѣни следващата линия.

То се знае, че това ще бжде болшинството, което ще направи автентичната, компетентна и решаваща оценка на ситуацията и което, съобразно тая своя оценка, ще начертае политиката и так-

тиката на движението, като му постави задачата.

Конгресител и никой другъ не може да чертае линията на движението. Веднѣж решението взето, — то олицетворява волята на общността, на цѣлото и всички сж длѣжни да му се подчинятъ догдето стоятъ въ редовѣтѣ на организацията. Свободата на мнѣнията всѣки продълчава да има и следъ решението на конгреса, но никой не може безнаказано да си присвоява и свобода на дѣйствието, а още по-малко свобода на противодействието, бойкотажа, саботажа, отдѣлнител акции, образуване на организации и секции съ различна отъ съюзната политика, издаване на вестници за противосъюзна дѣйностъ и пр. Такива проявления вече стоятъ, очевидно, вънъ отъ всѣки уставъ, дисциплина и редъ. Тѣ сж вече проявление на анархия, враждебство и дезорганизация и не могатъ да се обхващатъ отъ идеята за демократиченъ и парламентаренъ редъ. Демокрацията обезпечава свободата, но само догдето подпомага развитието на общественото цѣло, а не и когато го отрича и рушѣ. Всѣкому е призната свободата да ползува, а не и да вреди.

И така, въ едно движение сж допустими разни тенденции, защото различна може да бжде оценката на нѣщата, фактител, силител и отношенията. Но директивата, с. р. ръководнител положения — задачител, политиката и тактиката на движението — се опредѣлятъ и установяватъ отъ конгресител, съ болшинството на гласовѣт, и то само отъ конгресител на общата организация, а не и отъ нейнител секции, а още по-малко — отъ отдѣлни нейни членове.

Веднѣж дадени директивител отъ конгреса — всички сж длѣжни да проведатъ тѣ директиви и въ никой случай — да не имъ противодействуватъ. Иначе е немислима и невѣзможна никаква обществена организация.

Асенъ Господиновъ

Анкетата въ Добруджа

Ромѣнскител парламентъ е назначилъ парламентарна анкетна комисия по положението въ Добруджа. По тая поводъ опозиционнител печатъ е повѣлѣ една страшна кампания срещу правителството и специално противъ г. Михалева.

Редакцията на „Диминяца“ продължава своята анкета върху колонизирането на Добруджа, като изнася потребящи факти за ограбване мѣстното население и за флангантно раздадени земи, като се почне отъ 10-месечни деца и се достигне до всички депутати и окръжния управителъ. Само отъ силистренското аграрно бюро сж дадени 500 хектара земя на клуба на либералната партия!

Въ броя на вестника отъ 18. I. е публикувано факсимиле на Ташку Пучеря, съ което е искалъ да въздѣйствиа върху прокурора въ Силистра да даде подъ съдъ учителя Негоеску, който критикувалъ дълтата му въ печата.

Понастоящемъ анкеторѣтъ преглежда дълтата на силистренския агрономъ Улани.

„Окрѣжното агрономство въ Силистра“ пише вестникител — бѣ се конституирано въ една банда, организирано по всички правила на „изкуството“. Никой отъ „Касата за оземляванията“ не е сѣмѣлѣ да докосне нѣкой членовѣт на бандата, макаръ че операциител на последната били известни. Бандата работѣла подъ закрилата на префектурата на окръже. Главнител директоръ на Касата по оземляванията се опиталъ на нѣколко пѣти да внесе известенъ редъ, обаче скоро разбралъ, че е напразно. Бандата била добре организирана. Вестникител

Цинцарител лихвари

Съобщаватъ ни пристигнали пѣтици отъ Добричѣ, че макаръ следъ смѣната на режима да се чувствувало известно смѣнение, Добруджа, обаче, е оставена въ ръцѣтѣ на хиенител „лихвар-цинциари“.

Тая дива и крѣвожадна пасмина играе една страшна пагубна роля. Пристигнали сж голѣми капиталѣ въ градовѣт, цинцарител сж се отдели на едно лихварство, нечувано и невиджано.

Нуждаещѣт се отъ кредитъ население, като нѣма къмъ кого да се обърне, прибѣгва за кредитъ у цинцарител. Обаче неизброими сж случаетел, тѣзи кожодери да задигатъ срещу дадени десетици хиляди лева за стотици хиляди лева имоти.

Тѣ намиратъ случаи да заобикалятъ закона съ резолюции въ рѣка и подкрепяни отъ властител, екзекутиратъ българител.

Общо е убеждението, че лихварител цинцари сж единъ отъ най-страшнител фактори за изселване на българител. Останали безъ имоти, българител напускатъ родни огнища и бѣгатъ въ България.

Изброява нови злоупотребления съ земи, вършени отъ агрономъ Улани и неговител другари. Даватъ се въ факсимиле и нѣколко разписки, срещу които Улани е инкасиравъ за своя полза насни отъ държавни земи.

Хиляди факти отъ подобенъ характеръ се изнасятъ въ ромѣнската преса.

Затова никакъ не е чудно, че главнител редакторъ на „Диминяца“ получавалъ заплашителни писма съ черни кръстове.

Моля, плаща...

Преговорител между Ромѣния и Унгария въ Сан-Ремо по уреждане на въпроса за унгарскител опанти сж се приключили въ вреда на Ромѣния.

Отъ в. „Диминяца“ (4. II) узнаваме, че ромѣнското правителство се е видѣло принудено да се откаже отъ предложението на м-ръ Титулеску — унгарскител опанти да бждатъ обезпечени срещу репарационител вземания на Ромѣния.

Сжизнатъ в-къ съобщава, че вследствие външни давления, ромѣнското правителство е направило решителни отстъпки отъ това свое гледище и се е съгласило да обезпечи опантител, като имъ внесе 30% въ брой, а остатѣка отъ 70% — въ срокове.

Корегираѣт се

Подъ натиска на европейското обществено мнѣние, Ромѣния се видѣ принудена да вдигне секвестра върху имотител на германскител подданици.

По този случай в. „Винторулъ“ (11. II) пише, че било разпоредено заинтересованител да подадатъ заявления чрезъ м-то на финанител за премахването на установения отъ по-рано секвестъръ.

Само за секвестриранител имоти на българскител подданици нѣма кой да се погрижи. Ромѣнител, по всичко личи, ва да оставятъ въ чужбина впечатлѣние, че държатъ много за доброто си реноме, сигурно ще се съгласятъ на отстъпки.

Кжде е българското правителство, силни ли сж българскител вестникари да кажатъ комуто трѣбва и кждего трѣбва, че игра съ огъня не може!

Предстоящия двубой въ О. Н. Колонизирането

Въ броя от 18 февруарий на в-к „Зора“ четем следната информация:

Английските вестници съобщават подробности за заседанията на конференцията на втория (социал-демократическия) интернационал, която се е състояла преди няколко дена въ Лондон.

Въ конференцията сж взели участие представители на четиринадесет страни от Европа и Америка и един от главните въпроси, кой о билъ разискванъ въ нейните заседания, билъ въпросътъ за народностнитъ малцинства.

Отъ името на избраната по рано интернационална комисия за малцинствата, австрийският представител Д-ръ Отто Бауеръ (известенъ авторитетъ по националния въпросъ) прочелъ въ конференцията обширенъ докладъ, следъ което конференцията гласувала следната резолюция:

Смѣтайки, че подтиснечеството и насилственото денационализиране на народностнитъ малцинства сж главнитъ източници на националнитъ омрази и поради това сж постоянна заплаха за мира, конференцията на втория интернационал, въ свързка съ предстоящитъ обсъждания въ Обществото на народитъ, издига следнитъ искания:

1. *Международната закрила за народностнитъ малцинства трѣбва да се простре до всички малцинства безъ изключение.*

2. *Тази международна закрила на малцинствата трѣбва да бѣе такава, че да имъ гарантира д-мократично мѣстно самопоявление.*

3. *Методитъ, употребявани отъ Обществото на народитъ за справяне съ оплакванята на народностнитъ малцинства, трѣбва да се направятъ по-действителни, чрезъ създаването на особ-нъ постояненъ органъ на Обществото на народитъ за тази целъ.*

Въ последния бр. 80 на в. „Добруджа“ ние предадохме текстуално апела „къмъ здравия разумъ“, който 134 най-видни французки именности — общественици, публицисти, журналисти и интелектуали, начело съ Фердинандъ Бюсонъ, Роменъ Роланъ, Аленъ, Анри Торесъ и др. сж отправили за необходимостта отъ ревизия на мирнитъ договори.

Сега предаваме решението което социалистическиятъ и работнически интернационал въ Лондонъ е взелъ по въпроса за малцинствата, въ връзка съ инициативата на Германския представител въ О. Н., Д-ръ Стреземанъ.

Както апелътъ на 134 тѣ, тѣй и решението на социалистическия интернационал въ навечернето на мартенската

сесия на О. Н. се явяватъ едно мощно изражение на демократическитъ сили на Европа, на тѣхната воля да обезпечатъ свѣтовния миръ по пътя на ревизията и удовлетворенията.

Тревогата, която възбуди предложението на Д-ръ Стреземанъ за поставяне въ дневния редъ на О. Н. въпроса за гаранцитъ относно приложение клаузитъ за малцинствата, — все повече се засилва, колкото приближава мартенската сесия на О. Н.

Пресата на французкитъ националисти и шовинисти, начело съ в. „Танъ“, предвижда, че въпросътъ — бидейки много деликатенъ и засѣгащъ суверенитета на държавитъ (?) — щѣлъ да възбуди страститъ и апетититъ на малцинствата, да насърди тѣхната и безъ това съмнителна лоялност и пр. и пр.

А пресата на прѣко заинтересованитъ, особено полската, сръбската и ромънската, направо заявяватъ, че постановката на Д-ръ Стреземанъ била недопустима и опасна за мира (!!)

Напротивъ, демократическата преса на цѣла Европа коментира най-похвално и насърдително инициативата на Д-ръ Стреземанъ и — безъ да си прави илюзия, че поставениятъ въпр. съ ще намѣри още въ тази сесия на О. Н. едно решение — счита че, каквото и да става, не ще бѣде възможно повече сжбата на малцинствата да се остави на усмотрението на отделнитъ държави, безъ международна регламентация, гаранции и санкции.

Ние съ интересъ следимъ тоя двубой между силитъ на реакцията, националното потисничество и ненакърнимостта на мирнитъ договори, отъ една страна, и тия на демокрацията, мирътъ, арбитража, ревизията и удовлетворението — отъ друга.

Ние искаме да върваме, че българската делегация въ сесията на О. Н. презъ мартъ не ще пропусне да се присъедини активно къмъ дневния редъ, предложенъ отъ Д-ръ Стреземанъ, относно гаранцитъ въ защита на малцинствата.

Ние сме увѣрени, че никоя делегация повече отъ българската не ще може да представи тѣй изобилни факти и материали за необходимостта отъ международна регламентация и гаранции за малцинствата.

Режимътъ въ Добруджа, изнесенъ както трѣбва въ заседанието на О. Н., увѣрени сме, е достатъченъ, за да убеди и най-заслѣпенитъ дори, че наистина свѣтътъ стои надъ барутенъ погребъ, догдето миноритарната проблема не получи едно действително разрешение.

Ние неведнѣжъ сме писали, че колонизирането на Добруджа съ цинцари не само че не е въ интереса на Ромъния, но че то уронва и безъ това разколебания престигъ, на койго нашата поробителка все още се радва въ чужбина.

Най-после и самитъ цинцари-студенти идватъ да признаятъ правотата на тази наша мисль. Отъ тѣхния в. „Македония“ вземаме следнитъ редове, отправени по официаленъ редъ до м-ръ Маниу:

— Колонизацията на аромънитъ отъ Македония въ Четиригълника, бидейки предприета повече заради личнитъ интереси на нѣкои делегати (Самсари), подтикнати отъ жажда за печалби, днесъ, подъ вашето управление не отговаря нито на интереситъ на колонизираниятъ досега чрезъ обещания и заблуждения, нито на едно продължаване на колонизирането.

Колонизираниятъ досега бѣха доведени само отъ една частъ на грѣцка Македония, докато аромънитъ отъ сръбска Македония останаха всички по огнищата си.

За разрешението на този въпросъ, — казва се въ заключението на това комюнике, — койго причинява въ Македония доста голѣмо вълнение, молимъ ви, г. и р. председателю, следъ като прещените опасността, която тия малки групички отъ разни покровителствуванни личности създаватъ верѣтъ компактнитъ маси на аромънитъ, намиращи се въ Македония, да разпоредите прекратяването на това колонизиране.

Нѣма подъ небето по калпаво племе отъ цинцарското. Докато на властъ бѣше Братияну, койго позволи на цинцаритъ да колятъ и бѣятъ въ Добруджа, цинцаритъ търкаха ржѣтъ си отъ удоволствие, а койго си огиде Братияну и Маниу дръпна юздитъ на цинцаритъ, студентитъ имъ веднага се приспособиха — дигнаха гласъ противъ колонизацията, за да се каже, че тѣ винаги сж били прот-въ нея и сж искали тѣхнитъ сънародници да останатъ по мѣстата си въ Македония!

Стига Маниу да имъ поотпусне малко юларъ, ще почнатъ пакъ да хвалятъ колонизацията!

На вжже играятъ хората!...

Своя държава, макаръ и зле уредена, е за пре почитане предъ добре устроено чуждо владичество.

Ст. Михайловски

Когато се искатъ права, трѣбва да се приематъ и задължения.

Лакордеръ

Жустень Годаръ

ИК, отъ името на добруджанската емиграция въ страната, най-приятелски сърадва съ добре дошелъ знатния французки държавникъ, Жустень Годаръ.

Освенъ адреса, койго му бѣше поднесенъ на френски езикъ, ИК, подари на г. Годаръ и своитъ издания, който той прие като знакъ на голѣмо внимание и сѣрдечностъ.

Интересътъ, който бившиятъ френски м-ръ прояви къмъ нашата поробена страна, ни кара да върваме, че той е останалъ живо затрогнатъ отъ настоящитъ ни апели за правда и справедливостъ.

Примѣрътъ, даденъ отъ горе е решителенъ, защото слиза много скоро до най-долнитъ слоеве и внася добро или зло.

А. Грюнъ

Добруджанското единство

Въ канцеларията на ИК досега се получиха три резолюции, неподпечатани и неподписани отъ настоятелствата на дружествата въ с. с. Кусъ, Дойранъ и Дживелъ, съдържанието на които е въ разрѣзъ съ единодушнитъ решения на XII редовенъ конгресъ.

Нѣщо повече: въ тѣхъ има известни пасажы, които поставятъ въпроситъ ружества вънъ отъ редоветъ на цѣлокупната добруджанска емиграция, отъ гледна точка на устава.

И до днесъ — въпрѣки нѣколкократнитъ напоминания на ИК — въпроситъ резолюции още не сж официално потвърдени.

Всичко това показва, че тѣ сж рѣло на съюзни врагове, които въ увлечението си могатъ да причинятъ голѣма вреда на организираниятъ добруджанци въ поменатитъ дружества.

Решенията на XII редовенъ конгресъ сж общозадължителни за всички организирани добруджанци. Тѣ подлежатъ на изменение само отъ най-висшата инстанция въ съюза — конгреса. Тамъ тѣ основателно могатъ да бждатъ критикувани. Възприети веднѣжъ (това трѣбва да се разбере!) въ името на единството и добрия изходъ на отпочнатата борба — тѣ иматъ силата на законъ, който всички сме длѣжни свято да пазимъ.

Само съюзнитъ врагове не мислятъ така. Само тѣ желаятъ да раздвоятъ и разединятъ усилията и борбата ни.

ПОДЛИСТНИКЪ ВОРЪДЪ ОГЪНЯ

Единъ следъ другъ запѣха пѣлгитъ. Бързо вазори и всрѣдъ угринитъ алатни отблѣсци се показва слънцето, свежо, васибно.

Баба Станка бѣше вече станала. На двора едно кротко теле тичаше подиръ нея. Сви гълъби, кайцали на хамбара, се вакжпаха въ меката утринна сѣтлина, загугукаха и лѣгнаха на възбужъ. А майчинитъ грижи на една кавка и радостта на дванадесеттѣ диленца обърнаха внимание на слугата Михалеско, койго никог и отъ нищо не се трогваше; той бѣше, както всички цинцари и власи въ Добруджа, пришелецъ. Но дѣ го избѣгваха, защото по време на войната е билъ дезертьоръ. Никого не обичаше, защото всички го мразѣха. Вѣчно мърморѣше нѣщо подъ носа си и прокинаше сѣгта. Много гладува той, докато дѣдо Иванъ, богатъ сгароселецъ, се смили и го прибра за ратай.

Задъ хармана, около койго бѣха натрупани дѣта снопи и угре-други дѣнѣ щѣше да почне вършитба, изграха две голѣми кучета, отъ койго презъ зимата не сѣбяха да припаратъ вѣщи въ дѣдо Ивановитъ кошари; тѣ се гонѣха, обикаляха двора, весело джавкаха и се увѣртаха около Михалеско, койго ги гледаше злобно и ги пѣдѣше:

— Чибя!

Нѣжде изъ селото се обадилъ съ трептѣщъ бастъ гласовито м гаре. А гълъбитъ неуморно правѣха кръгове изъ синьото небе.

— Стоене, хайде карай гоевата! Гладне ли чакашъ да стане? ... Пѣкъ

надвечеръ мини презъ Горната нива. Ако привършимъ жегвата, ще помогнешъ да натоваримъ кръстцитъ — се обадилъ Иванъ.

Богатъ бѣше той — имаше ширни ливади и ниви, дождето очи ти виждаше, а добитѣкъ, овце и говеда — стотици. Много крѣпи жиго раздаваше на бедни и пакъ имаше пълни хамбари до трега жегва. Селянитъ започнаха да излизатъ единъ по единъ: кой волове подкаралъ, кой могика нарамилъ и къмъ бостана тръгналъ, кой къмъ нивага жегвари повелъ — жива душа не остана въ село.

— Катя спи ли? — запита дѣдо Иванъ бабичката си, койго шеташе изъ двора.

— Огиде на извора.

— Не я пускай, ти казвамъ. Една дѣщеря имаме. А не виждашъ ли ония, цинцаритъ? Следатъ я...

— Съ овчаритъ е.

Въздѣхна леко, съ облечена душа посивѣлиятъ староселецъ, поклати глава и трѣгна да обходи недожнатитъ ниви.

Само Михалеско не огиде на работа. Той незабелзано излѣзе и огиде въ кръчмата на Циганина. Тамъ се събираха цинцаритъ. Вжички го изгледаха сѣрдито. Той седна въ единъ тъменъ жгълъ и поржча шиче сливовица. После още едно, две, три... На сѣседнитъ маси сѣдѣха нѣколко души. Тѣ зашукаха нѣщо. Единъ мургавъ, съ кързави очи човѣкъ, стана и се приближи до него. Заприказваха тихо. Следъ единъ часъ погледѣтъ на ратая потъмнѣ отъ лютага ракия. Събеседникътъ му го запита:

— Ще се съгласишъ ли? Нѣма време за мислене.

— Но той... той ме прибра, хлѣбъ ми даваше...

— Но вижъ, ние пари ще ти дадемъ. Ето цѣлъ снопъ! — и той почочи единъ купъ нови банкноти и поржча още едно шише сливовица.

— И разбери, че умиешъ петното си отъ войната. Помисли само, всички ще те приематъ после!...

Пиятъ, едва държащъ се на крака, Михалеско стана и като отправи заканително мжтния си погледъ къмъ кѣщата на дѣдо Иванъ, каза:

— Ще видите вие кой е Михалеско! И, олюлявайки се, бавно излѣзе Човѣкътъ съ кързавитъ очи се умихна и поржча на всички по едно шише ракия. Въ кръчмата есна нѣкаква влашка пѣсенъ.

Цѣлъ денъ жегваритъ хвърлятъ ржкойки.

— Иа-а!... викатъ тѣ и пѣятъ. Но тѣхната пѣсенъ, жална и тиха, полита изъ равното добруджанско поле. А отгворена време избухва весело:

— И-ху-у!...

— Викатъ младитъ, ама нѣма сѣрдчатостъ!

— Не е време за пѣсни, а за жалби.

— Въ какъвъ огънь сме...

— Ехъ, черна неволя!

— То бари да е нашето наше! — говорѣха по-старитъ, събрачи на сѣнка подъ вѣковния дѣбъ, разперилъ листати клоне на синура.

Привечеръ, бѣха вече навързали снопитъ и ги трупѣха на кръстци, когато, въ късната лѣтна здрачевина дѣдо Иванъ видѣ буенъ огънь къмъ Старо-село. Нѣкакво лошо предчувствие сви сѣрдцето му. Въ

това време Стоянь, оставилъ добитѣка на близкия банръ, дотича запѣхтѣнь.

— Дѣдо Иване, дѣдо Иване, видѣхъ Михалеско... Бѣгаше по Стария пѣтъ... Уплашенъ бѣше... Озѣргаше се. Азъ викнахъ подире му, а той почна да бѣга още по-силено...

— Това куче е сторило нѣкое зло! — процеди презъ зѣбѣ дѣдо Иванъ и поблѣдѣ; по тѣлото му ползаха студени трѣпки. Селянитъ бързо се отправиха къмъ селото. На пѣтя ги срещна едно овчарче.

— Дѣдо Иване, бързай! Кѣщата ти гори!

Когато стигнаха, горѣха вече и снопитъ. Скоро пламна и хамбарътъ. Стекли се бѣха на помощъ сѣседи, повече жени, но огънятъ все по-силено развяваше гривата си и пѣмгаше всичко. Разхвърчаха се огнени житни клосове. Баба Станка се хвърляше да гаси огъня, да спаси туй-онуй. Викаха:

— Ей, хора!

— Тичайте, бре! Изгорѣ кѣщата на човѣка!

— Вода, вода дайте!

Но огънятъ унищожилъ всичко. Следъ нѣколко дни баба Станка, силно обгорена отъ пламъцитъ, почина въ ужасни мъки. А следъ една седмица, въ една тъмна нощ, дѣдо Иванъ, побѣлѣлъ отъ мъка, съ една бохчица дреки, хваналъ за ржѣ Катя, се отправилъ къмъ границата. Когато минаха постовецъ, той се обърналъ, отправилъ погледъ къмъ Добруджа и тихо заплака. Вѣтърътъ развѣ блѣнитъ му коси и востена: А-у-у-у!

Георги Вишчевски

—о—

Жената въ нашето движение

При създаване на добруджанското движение през 1913 г. тогавашните дейци са имали за образец революционното движение преди освобождението на България и македонското движение. Въдхновени тогава от Левски, Ботев, Караджата, всички се движихме от едно чувство — реванш към Румъния. Това възпитание на поколенията, тези чувства на отплата за страданията на поробена Добруджа, създадоха грандиозната епопея пред Тютраканъ.

След европейската война Добруджа пак потъна в мрака на робството. Обаче международните отношения се измениха и останалите въ робство народи тръбаше да изберат нови методи за борба, вече не бo ба с пушки и топове, но борба, въ която *потиснатите народи чрез култура и икономическо заздравяване, ще се наложат на подтисника*. За тази цел поробените извикаха на живото всички сили на нацията и се стремят въ полето на културата и прогреса да се издигнат над другите и да диктуват условията за по-носен живот.

При това положение въ нашата борба за подобрене полжението на нашите сънародници се явиха на помощ *младешките и жените*.

Жената и въ миналото е играла мъчалива, но решителна роль въ обществен живот. Тамъ тя се е проявявала като отделна единица, въ зависимост от нейната култура, възпитание и традиции. Има случаи, когато присъствието на жената е счупвало малодушието на бореца. Няма примѣри въ историята, гдето жената да е взела въ ржката си знаме и да го предаде на врага. Напротив, повалените знамена, ако не е могла да ги издигне, тя ги е скривала близо до сърцето си и ги е предавала на поколенията, като заветъ, като хоругва.

След обособяване на нашето движение като културно-просвѣтно, жените добруджанци нахлуха въ нашите редове и наравно съ насъ се наредиха под знамето ни. Нѣщо повече, тъй нареченият Софийски дамски комитетъ даде и знамето на съюза, съ който актъ ни подкаса завета на майката, която обича своята родина. Тя ни дадоха знамето и се наредиха под него като редници. Не отъ чувство на зависимост, но съ пълного съзнание, че както ние, тъй и тѣ даватъ дума да служатъ вѣрно и честно на Добруджа.

Въ тоя редъ на мисли моята целъ не е да доказвамъ, че жената е не само полезна и необходима въ всѣко проявление на живота, но да хвърля упрекъ на *хулиганите* отъ лѣво. Тия заблудени хора не познаватъ други жени, освенъ Клара Цеткинъ и Роза Люксембургъ, а възпитанието имъ е такова, че нѣматъ и най-елементарното чувство да признаятъ жената като равна на тѣхъ. И тѣ тръбятъ навсякъде, че сж хората, които ще премахнатъ робството, ще счупятъ вѣрните, ще освободятъ сѣбѣ. Вѣрното е,

че свѣтътъ трѣбва да се освободи отъ тѣхъ, а оковите трѣбва най-напредъ да сгънатъ отъ своите мозъци, прогнани отъ мукъна на заблудата.

Тѣхното дъркане отвращава и най-добре разположени човѣкъ къмъ новаторство. Културниятъ човѣкъ, независимо отъ това къде се намира, има за повелителенъ дългъ да умѣе да уважава себе си и другите, а тѣ не умѣятъ даже да се самоуважаватъ. Колко нещастна трѣбва да бѣде оная страна, въ която има такива хора!

Добруджанката въ нашето движение и жената изобщо въ общественъ животъ може съ достоинство да оспорва на мъжа, ако не първенство, то поне равенство. Но коя жена? Жената, която се проявява съ пълна независимостъ къмъ традициите, създадени отъ мъжа и която може да уважава себе си.

Мнозина мислятъ, че дейността на жената въ нашето движение се заключава само въ това: да събира пари, да устройва вечеринки, да служи на благотворителността. Така схванато положението на жената е схващане като сгледо. Преди всичко жената, кждето и да се намира, каквото положение и да има — тя е майка, а майката отглежда, отхранва, възпитава и дава националния устремъ на детето. Тя е, която въ време на турското робство е разказвала на детето за турския башибозукъ, за черкесите, които колятъ и безчестятъ българите. Тя е, която разказва за легендарните комити; тя е, която даде на рода си войника, който стъгна до устието на Дунава. Тя и днесъ е сжшата. На юношата, който не е виждалъ Добруджа, ще му я сочи на картата, ще му разправи за житните поля, за плодородната земя, за красивия Дунавъ, за Тютраканъ, Кубадинъ, за Добричъ, Балчикъ и Силистра, а на дѣщерята — за безчестията на румънските джандари, за новите черкези цинцари, за убийствата и грабежите. По тоя начинъ тя ще подготви новата майка. И нейното участие въ нашето движение е необходимо и полезно, защото ще допринесе несравнено повече за изграждането идеала за Добруджа, защото идеалите не се взематъ готови, не се пишатъ въ уста и резолюции, тѣ се изграждатъ въ душата на поколенията постепенно, необходимите сж много психологически нагони, благоприятни условия, голѣмъ интелектъ и здраво чувство на отговорност. Идеалъ, който не е изгражданъ по тоя пътъ, за който не сж работили поколенията, който не е резултатъ на едно живяване въ всички прелести на бъдещето — е мъртъвъ. Най-живъ е идеалътъ, който се открива отъ жената, отъ майката.

Звѣтътъ на добруджанската майка е: „Помни рода си, своего отечество. Не оставай да го погаси другъ“. Мисловото навлизане на жената въ нашето движение, може само да ни радва, да ни ентусиазира, да ни окриля.

Б. Петровъ

Дора Габе въ Парижъ

Единъ вечеренъ български в-къ печата обширна кореспонденция отъ Парижъ за двете сказки на добруджанската поетеса Дора Габе, извадка отъ която даваме.

Нека отбележимъ повторно, че г-жа Габе е изнесла и двете си сказки отлично: присъгствуваха сж видни французи, които съ особено внимание сж се отнесли къмъ казаното отъ нея за Добруджа.

Известната наша писателка г-жа Дора Габе държа две сказки — на 25 януарий и 7 февруарий — въ училището за източни езици върху „България презъ нейната стара литература“ и „Сдѣбата на Добруджа презъ Йовковите разкази“.

Въ първата си сказка Габе засегна най-ранната българска литература — отъ Кирилъ и Методий до стария Славейковъ. Съ едно хубаво уълчение и съ цитати отъ първите ни писатели (още отъ първото българско царство) тя доказа колко рано се е пробудило националното съзнание у българина, неговата силна воля, трудолюбие и постоянство. Спрѣ се върху богомилството и изтъкна значението му въ литературата — обогатяване на поетичната мисль.

По нататъкъ нейната сказка обгърна: първите литературни школи — Търновска и Преславска; патриархъ Ефтимий; народната пѣсень и характера на българина, очертанъ въ нея; Паисий Хилендарски — литературното значение на историята му и чудото, което тя извършва; Софроний Врачански и епохата, отразена въ неговата автобиография; епохата преди освобождението; Петко Славейковъ като личност и като поетъ.

Г-жа Габе очерта само ония личности, които носятъ въ себе си и отразени въ творенията имъ характерни за българина.

Преди сказката, отъ името на проф. Боайе, говори проф. Мазонъ, който подчерта твърде голѣмите си симпатии къмъ България.

Въ втората си сказка г-жа Габе говори изключително върху Йорданъ Йовковите разкази, въ които е отразена сдѣбата на Добруджа. Първата война — обичта на войника къмъ земята, купнежа на добруджанеца за своята нива. Сдѣбата на семейството въ разказа „Балканъ“. Втората война — участието на добруджанката. Робството.

„Старопланински легенди“ — за ония добруджанци, които дѣди сж дошли въ Добруджа отъ нашите планини и които носятъ въ себе си легендите отъ тамъ. Другите — които отъ вѣкове живеятъ тамъ — въ „Вечери въ Антимоновския ханъ“.

По липса на време сказчицата не можа да засегне всички разкази, но творческата сила, поетичниятъ усѣтъ и дълбочина у Йовкова направиха много силно впечатление на присѣдстващите.

Жената у Йовкова — силна, първична натура — силна въ грѣха си и чиста въ всѣка своя проява.

Особено се впечатли последниятъ разказъ — за бѣлата ластовичка, която може да изцѣри всички болести — картината на равна Добруджа съ дългите пшѣща, по които крета колата съ болното момиче и възклицието на селянина:

— Боже, колко мъжа имало по тоя свѣтъ, Боже!

Г-жа Габе завърши съ думите на английския писател Галсвортъ: „*Нѣма голѣми и малки народи — ако единъ народъ създаде единъ голѣмъ поетъ, той е вече голѣмъ*“.

„Добруджа живѣе въ Йовковите разкази и отъ тамъ не може да я пропѣдникоя човѣшка ржка, никой човѣшки законъ“.

По желание на много французи г-жа Дора Габе вѣроятно ще повтори сказките си. Хубавата идея на нашата отлична поетеса е повече отъ похвална и тя е толкова по-ценна днесъ, когато отъ толкова страни се сипятъ хули върху нашия народъ и му се отрича всѣка култура.

Б. Икономовъ

Който е роденъ да се подчинява, той би се подчинявалъ джже и тогава, когато седи на царски тронъ.

Вовенаргъ

Единъ урокъ

Софийското д-во „Добруджа“ на 17 т. м. има трето следконгресно събрание. Прѣседателствуваше го *г. Ангелъ Стояновъ*. Изключени отъ конгреса и този пътъ бѣха допустнати като слушатели. Понеже предстоеше да бждатъ заклеймени за своите противосъюзни агитации даде се думата последователно на *Ив. Георгиевъ* и на *Д. Ганевъ*.

И двамата се помъчиха да разсѣятъ подозрението, че досега сж работили въ добруджанското движение като чужди агенти. Съ хитрувания и съ демагогия, тѣ мислѣха да отклонятъ вниманието на аудиторната отъ единодушната присѣда, която XII редовенъ конгресъ имъ произнесе.

Следъ това думата взе *П. Господиновъ*. Съ аргументирана речъ, той демаширова групичката провокатори, които за каузата на една чужда държава и за целите на международната и пропаганда изаигатъ сѣ дъ добруджанската емиграция лозунги, които всички добруджански конгреси сж осъждавали.

Ораторътъ цитира комунистическия в. в. „Младешка дума“ и „Работническо дѣло“, за да иллюстрира мисльта си, че болшевизмътъ се домогва да обсеби добруджанската организация за своите революционни експерименти, които съ нищо не могатъ да ползватъ движението.

Следъ като подробно разкритичува провокаторската и раздорническа позиция на Вичевия личенъ вестникъ, П. Господиновъ очерта идеологията на съюза, признавана въ резолюциите на XII ред. конгресъ, като наблегна на единодушното желание, манифестирано въ конгреса, за единство, възмездие на раздорниците, тачене на Устава, следване неотклонно политиката която емиграцията сама си чертае.

Трибуната следъ това взе *г. Йор. Пекаревъ*, бѣловласъ добруджанецъ, който съ добродушенъ тонъ обясни на малцината съюзни врагове въ добруджанското движение, че единодействието е първото условие за успѣха на добруджанското дѣло.

Съ присѣдката си увлѣкателностъ, ораторътъ осмѣ идеята на злополучния докторъ за федерация съ авганистанци, китајци и румѣнци, като изтъкна повелителната нужда отъ единство.

Гаранция за това г. Пекаревъ вижда въ устава и конгреса, постановленията и решенията на които той намира за общозадължителни.

Словото на оратора, особено онязи негови пасажки, въ които той вѣлерише къмъ търпимостъ, единодушие и покаяние за виновниците, направиха на събранието извънредно добро впечатление.

И двамата оратори бѣха апострофирани отъ известната групичка, която заслужено се сочи като вичева тайфа. И този пътъ, заглушени отъ единодушните ржкоплѣскания на отличното събрание, вбѣсена за „идейното“ си проваляне, развѣнчана отъ ораторите — не можейки да реагира по другъ начинъ — тя ругаше, псуваше, крещѣше.

До този уличенъ манталитетъ на „сѣ идейниците“ си се бѣше домогналъ и набедениятъ добруджански идеологъ, П. Вичевъ, който често подвикваше на тайфичката си, а пѣнѣкога и самъ крещѣше: — у-у-у-у!

А най-вѣрниятъ човѣкъ на изключени раздорникъ, Т. Рафанловъ, се помъчи да нанесе побой на единъ добруджанецъ. Всички добруджанци около него, възмутени, сграбчиха побойника и той за единъ мигъ се намери на улицата.

На следующото събрание ще говорятъ г. г. Гр. Трифоновъ, Ник. Атанасовъ и др.

Ник. Йордановъ

Поминалъ се е скоростижно добруджанецътъ Никола Йордановъ, ровомъ отъ Силистра, 38 год. Трагичната му смъртъ покрусѣ всички негови познати и приятели. Кемаларското д-во е издало некрологъ за покойния, който звѣршѣ така:

— Той бѣ единъ отъ онязи българи, които живѣяха съ идеала за свободата на Добруджа; лишенията и мизерията разстроиха окончателно здравето му и той за винаги ни напусна. Остави съруга, дѣщеря и снѣ.

„Миръ на праха му!“

Съюзенъ секретариатъ

1. Въ ИК продължаватъ да се получаватъ записки безъ означение отъ страна на дружествата за какво се изпращатъ сумите. Повторно имъ обръщаме внимание да придружаватъ изпращаните записки съ писма.

2. Съгласно само решението на XII редовенъ конгресъ, абонамента на в. в. „Добруджа“ е задължителенъ за всички редовни членове на Съюза. Дружествата трѣбва да си взематъ сериозна бележка за това.

3. Много отъ дружествата още не сж се отделили за съюзния календаръ. Набѣждаме се, че това ще сторятъ въ най-скоро време.

4. ИК ще издаде наскоро ликътъ на Караджата и една брошура за младежкото добруджанско движение съ правилника за групите при Съюза.

Ако е истина, когато приказватъ лошо за тебе — поправи се. Ако е клевета, засмѣй се и замини.

Сервачитесъ

Добруджа въ чужбини

Следъ отлична сказка на поетеса Дора Габе, която с сава гордостъ и саянъ успѣхъ за добруджанското дѣло, ИК съ особено задоволство съобщава, че *г. Гастонъ Валрамъ*, професоръ, известенъ френски ученъ и деятеленъ членъ на Дружеството за миръ въ Парижъ, с напечаталъ на убоавно мѣсто въ най-стария френски в-къ „*Лѣо Семафоръ де Марсей*“ (гоа. 102), отлична статия за Добруджа, написана съ любовъ къмъ нейната трагична сжаба.

Нис сме извънредно много благодарни на г. Валрамъ за хубавите чувства, които храни къмъ добруджанските българи, особено — за симпатичните, които има за нашата борба, — една борба за справедливостъ, за човѣщина и за свобода.

Доцѣти ще печатаме хубавата статия на нашия отличенъ приятелъ и добъръ познавачъ на добруджанската проблема.

Отъ старостъ може всичко да умре, но не и свободата.

Ст. Михайловски

Въ съвета на О. Н.

На в. „Корниере дела Сера“ (7. II.) съобщават от Женева:

Един месец преди свикването на съвета на О. Н., определено за 4 март, главните въпроси, по които ще разискват делегатите, са определени.

Въпросът, който обещава най-голям интерес (интерес нелишен от безпокойствия) е оня на „гаранциите на О. Н. въ постановленията досежно малцинствата“ и който преди няколко дни Среземанъ поиска да бъде вписан в дневния ред.

Помни се, че германския министър на външните работи живо повдигна този въпрос въ последния ден на събранията въ Лугано следъ пренията, които имаше съ полския министър на външните работи, Залески, по повод на известни училищни права на германските малцинства въ полска Горна-Силезия.

Д-ръ Шреземанъ е първият, който трябва да знае въ какви рамки и за кои народи пакта позволява на О. Н. да се намесва въ въпросите за малцинствата. Той знае също, че въ О. Н. правата на малцинствата са били винаги признавани, за да се улеснява съжителството и асимилацията въ държавата, въ която влизат, а не и за подхранване на иредентизмът. Но германският министър на външните работи признава и политическия ефект, който може да се постигне, въ разни части на Европа, просто като се съобщи намъреното за основно разискване въ Женева на въпроса за малцинства. Случаят пожела, щото неговото искане, тоя въпрос да бъде вписан въ дневния ред, да се сбъдне точно следъ като Поинкаре и френският парламентъ разискваха елаския въпрос.

Малцинствата и Европа

Л'Ендепандансъ Руменъ (3. II.) пише на уводно място подъ горното заглавие: Малцинствата и тази, които иматъ политически интерес да ги подкрепят, не престават да се възмущават. Техната пропаганда продължава да се развива. Изглежда дори, че отъ миналата есенъ насамъ тя подготвя голяма офанзива.

Въ центъра на пропагандата стои Международниятъ съюзъ на сдруженията за О. Н., който е не само една трибуна, но и едно предерие на Женева. Каква е действителната целъ на цялото движение?

Отъ една страна, има лица, които искрено желаятъ по-добра съдба за малцинствата, и тѣ преследватъ повече хуманитарна, отколкото политическа целъ. Тѣ желаятъ да се освободятъ.

А разискванията, които ставатъ въ комисията по малцинствата въ Брюкселския съюзъ са много полезни отъ тази гледна точка.

Но има и други, които са обикновени агенти, преследващи една политическа целъ, поддържане на едно постоянно раздвигане въ Европа, което да докара до една ревизия на договорите. За сдруженията и за правителствата, които подкрепятъ морално и материално тази акция на малцинствата, тя е само единъ претекстъ за поддържане едно опасно иредентично движение.

Стоянъ Бояджиевъ

На 17 т. м. скоростивно почина Стоянъ Бояджиевъ, 52 год., родомъ отъ Силистра. Погребението му стана на другия ден, при живото участие на д-во „Добруджа“ и кварталцитѣ, срѣдъ които покойниятъ бѣ всеобщо почитанъ и таченъ за добруджанския си нравъ и отзивчивост си сърдце.

Следъ катафалката на скъпия приятелъ и милъ съратникъ вървѣха внушителна група добруджанци и добруджанки. Времето бѣше много студено. Но другарите и близките на покойния неотлъчно го последваха до вѣчното му жилище, дѣлиха съ него приживе тежките негоди на емигрантството и скъдания залък на робската неволя.

Въ черквата кварталскиятъ свещеникъ и единъ добруджанецъ държава прочувствени слова за Ст. Бояджиевъ.

Издадоха некролози д-во „Добруджа“ и младежката група „Ст. Караджа“.

Миръ на праха му!

Децата на роба

Небето гърчи мрачни вежди —
Пакъ бурна нощъ ще ни залѣе, —
Въ капчицѣ дъжда си пѣе,
И тъжно, горестно нарежда. . .

Седимъ край старото огнище,
Главните топли сълзи ронятъ,
Навѣнъ виялицы се гонятъ —
Съдбата черна везба ници. . .

Кжде ли татко се забави,
Кжде го бурята издебна?
О, майко, майко моя бедна,
Пакъ страхъ гърдите ми задави! . .

По лѣтя зли се хора крѣятъ —
За смъртъ поострѣли черни мрежи. —
Човѣшка кръвъ тѣ хищно пиятъ
И кръвъ имъ дирятъ бележи. . .

О, Боже, Боже, бди надъ тате
И хищниците ослѣпи ги,
Възови ржцетѣ имъ въ вериги
И грѣмъ небето да имъ прати!

Сираци малко ли сториха?
Една ли къща се почерни?
Безчислени забравки черни
Вси майчини очи покриха.

Деца, ний все горчила приемъ,
Душитѣ ни безъ слѣнце гинатъ, —
И тѣй ли дните ни ще минатъ,
Все траурни вѣнци да виемъ?

Небето сгърчи черни вежди,
Пакъ черна нощъ ще ни залѣе.
Въ капчицѣ дъждѣтѣ си пѣе
И тъжно, горестно нарежда. . .

В. Павурджиевъ

Изъ живота на дружествата

Нови борци.

На 19. XII. 28 г. е основано ново дружество въ с. Печелай, Провадийско, съ 22 члена. Настоятелство: Митко Керановъ, Ст. Йордановъ, Димо Ивановъ, Ст. Димитровъ и Вас. Д. Тодоровъ. Провѣр. съветъ: Тод. Андреевъ, Ив. Михлевъ и Стою Златевъ.

На новитѣ борци ИК и редакцията пожелава въспѣхъ и бодростъ въ работата за светото дѣло.

Новоизбрани настоятелство: гр. Свищовъ. Настоятелство: Ив. Дяковъ, Ив. Христовъ, Скарлатъ Николовъ, Г. Христовъ и Слави Стефановъ.

с. Юнузъ абдалъ, Кеманларско. Настоятелство: Маринъ Тодоровъ, Георги Илиевъ, Нончо Трифоновъ, Петко Анастасовъ и Руси Недѣлчевъ. Провѣрителенъ съветъ: Колю Терзиевъ, Романъ Илиевъ и Бойчо Цоневъ.

с. Бурханларъ, Провадийско. Настоятелство: Ради Тодоровъ, Г. Добревъ, Ст. Стояновъ, Киро Ивановъ и Димо Г. Харватевъ.

с. Мумджиларъ, Кеманларско. Настоятелство: Стеф. К. Стойковъ, Янко Ив. Яневъ и Темелко Андреевъ. Провѣрителенъ съветъ: Хр. Андреевъ, Дим. Николовъ и Дим. Ив. Стояновъ.

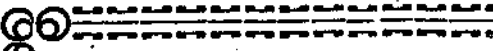
с. Арапларъ, Провадийско. Настоятелство: Георги Ив. Дживелски, Коста Ивановъ, Йорданъ Йовковъ, Вѣлю Колевъ и Вангелъ Кировъ. Провѣрителенъ съветъ: Ганю Няголовъ, Петъръ Георгиевъ и Ив. Стояновъ.

ИК и редакцията пожелава въспѣхъ и неуморна дейностъ въ полето на добруджанското дѣло.

Еретикъ не е онзи, който гори на кладата, а тоя, който я подпалва.

Шекспиръ

ЗА ИЕРУСАЛИМЪ — ХАДЖИЛЪКЪ

За Великденъ т. г. Йорданъ Михайловъ устройва

7-то пѣтуване до Божи гробъ

Побързайте да си ангажирате мѣста, тѣй като тая година ще бжде ограничено числото на поклонниците.

Искайте безплатни улѣтвания

Бюро „Балканъ“, „Екз. Исидоръ“ 35. София

1-3

Съобщение на ИК

Уставътъ на съюза излъча отъ печатъ и се разпрати на дружествата. Всѣки добруджанецъ трѣбва да се снабди съ него. На дружествата устава се преотстъпва по 2 лв. Тѣ ще го продаватъ по 3 лв. Очакваме нови поръчки.

Гръшка било

Англискиятъ в. „Мангестеръ Гардинъ“ (6 II) печата кореспонденция отъ Букурещъ, въ която се казва, че комунизмътъ въ Ромѣния билъ получилъ презъ последнитѣ избори едва 30,000 гласа.

Говорейки за неговитѣ идеи и лозунги, кореспондентътъ наемква, че — както и трѣбвало да се очаква — ромѣнскиятъ комунизмътъ билъ издигалъ лозунга за федерация на Балканитѣ и пр.

Ако за прокламирането на прочутата федерация са достатъчни и 30 гласове, които лично г. Вичевъ има, може да се поздравимъ вече съ свободна и автономна Добруджа.

Хроника

Делегация отъ страна на ИК посети министра на външните работи г. Ам. Буровъ, за да го информира върху становището на добруджанската емиграция по въпроса за ефикасната закрила на малцинствата, който ще се дебатира презъ м. мартъ въ съвета на ОН.

Известниятъ италиански ученъ литераторъ г. Енрико Дамани е проявилъ голѣмъ интересъ къмъ дѣлото на добруджанци. Въ срещи съ членове на ИК той е изразилъ симпатиите си къмъ поробенъ Добруджа и е заявилъ съгласието си да запознае италианското обществено мнение съ съдбата на Добруджа.

Добруджанскиятъ хоръ на г. П. П. Бояджиевъ има редовни спѣвки въ вторникъ и петъкъ, отъ 6.5 до 7.5 ч. вѣч. въ музикалния салонъ на I девическа гимназия, ул. „Стефанъ Караджа“, срещу централната поща. Всички поканени трѣбва да бждатъ редовни.

Лотарията на Варненското дружество „Добруджа“, която трѣбваше да се тегли на 20 т. м., се отлага по технически причини.

Денътъ на тегленето ще го съобщимъ допълнително.

Младежнитѣ групи при съюза трѣбва да поддържатъ още по-живи връзки съ младежкия секретариатъ при ИК.

Не всички дружества са си избрали още кореспонденти за вестника. Очакваме всички дружества да уредятъ дописническата си служба, за да може да се изнася въ съюзния органъ живота и дейността на всички организирани добруджанци.

Сгодилъ се е членътъ на софийското д-во „Добруджа“ Горанъ Димитровъ (отъ с. Асфаткой, Тутраканско) съ симпатичната г-ца Младенка Маркова отъ София.

Честито!

Вѣнчалъ се е на 27 м. м. добруджанецътъ Милушъ Нейковъ отъ гр. Силистра съ симпатичната г-ца Донка Бакалова отъ гр. Лѣсковецъ.

Нашитѣ благопожелания.

Добруджанския маршъ — хорова изпълнение, ще намѣришъ само на грамофоннитѣ плочи „Одеонъ“.

1-3

Вмѣсто злободневка

Ашламитѣ

Да си билъ участникъ въ тичаницитѣ при уреждането на ежегодната вечеринка отъ Добруджанския дамски комитетъ, да си присѣствувалъ следъ това на самата вечеринка и всичко приживѣно, видѣно и чуто скоро следъ това да отлети въ лоното на забвениято — е нѣщо почти невъзможно.

Питайте по въпроса когото обичате отъ нашитѣ съземленици. Отговорътъ ще бжде единъ и същъ.

Не се забравятъ лесно вечеринкитѣ на Добруджанския дамски комитетъ.

Не се забравятъ, защото тогава, въ къпежа на подготвителната работа, ще чуешъ, ще видишъ нѣщо, ще си спомнишъ друго изъ миналото, ще се случи за всѣкиго по нѣкоя работа, която все ще му напомни мили нѣща изъ добруджанската действителностъ.

***

Ето, месецъ вече ни дѣли отъ тазгодишната традиционна вечеринка на Дамския комитетъ. Ние още не сме я забравили. Достатъчно е да срещнете г. Ромѣнъ Роглевъ, за да оживѣе веднага въ паметта ви цялата треска, която държа въ напрежение 6 л и 3 о месецъ подготвителитѣ отъ двата пола на вечеринката.

Вие, може би, познавате г. Роглева: винаги благовиденъ и добъръ, практиченъ, сериозенъ и преданъ въ работата си, който всѣкога върши съ любовъ, посетителъ на всички добруджански инициативи — съ една речъ отличенъ добруджанецъ!

Но на въпроса.

Срещнахме се и соменитѣ за вечеринката възвръснаха предъ насъ.

Презъ цялото време при подготовката на вечеринката, презъ самата нея и следъ нея, до окончателното ѣ приключване съ всичкитѣ ѣ дребули, включително плащането на неизбѣжнитѣ дефицити, г. Роглевъ равниво вземаше участие. Неговата активна дейностъ правеше впечатление.

Не знаехъ подробности за неговата личностъ и затова веднѣжъ полюбопитствувахъ:

— Вие, г. Роглевъ, навѣрно сте отъ Силистра?

— О, не!

— Тогава сигурно отъ Добричъ?

— Нито отъ тамъ, нито отъ Тулча, нито отъ Кюстенджа. Изобщо, азъ не съмъ отъ Добруджа.

Погледнахъ го въ очитѣ. И искахъ да разбера защо се шегува.

— Вие не ми вѣрвате, но истината е тая. Отъ Добруджа е съпругата ми. Азъ съмъ отъ. . .

— Но какъ тогава да си обяснимъ вашата преданна дейностъ, г. Роглевъ?

— Вие знаете що е ашлама, нали? Ашламата дава и по-соченъ плодъ, и по-здравъ, и по-добъръ въ всѣко отношение. Така. . . Азъ съмъ ашлама добруджанецъ. И тѣй здраво съмъ прихваналъ добруджанския хашъ, че чакъ на онисвѣтъ ще се раздѣля отъ него!

***

Въ днешния брой съобщаваме за единъ годежъ и за една вѣнчавка — две нови ашлеме. Както се вижда отъ горнитѣ редове, и такива добруджанци-ашлеме са полезни въ чернитѣ градини на Добруджа.

И то много полезни.

Разбира се, желателното е всѣки добруджанецъ да си избере другарка добруджанка. Но не стане ли това, и ашлемитѣ — било отъ мъжки, било отъ женски полъ — са винаги добре дошли.

Само че ашлами отъ рода да г. Ромѣнъ Роглевъ!

Н. П. Рюдеръ.

Д-РЪ В. ГЕРОВЪ

Внтрешни — грѣдни болести

ул. „Клементина“ № 63

(жгѣла Антипъ I)

Приемни часове 9—1 и 3—7

Лѣкува и съ работнически книжки